Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr. Wilno, dnia 18 listopada 1935 r. 1382.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH NA LITWIE.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

1/. KONFERENCJA PRAWNIKÓW BAŁTYCKICH. Prasa ryska z 16-18.1935 r.: 14 listopada w Kownie rozpoczął się zjazd prawników krajów bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonji. Zjazd powitany został przez min.Szylingasa następującem przemówieniem, w którem wyrażał radość spowodu przyjazdu prawników bałtyckich i nadzieję, że rozpoczęta w Tallinie w swoim czasie praca nad uzgodnieniem prawodastwa wekslowego i czekowego będzie w Kownie odpowiednio kontynuowana. Na zakończenie min.Szylingas życzył swym kolegom:łot.min. Sprawiedliwości p.Apszitsowi i estońskiemu p.Müllerowi jaknajpomyślniejszych wyników pracy.

W toku zjazdu podpisano dwie bałtyckie konwencje prawne. Pierwsza z nich ustala: uznanie przez wszystkie trzy państwa,bałtyckie recydywy przestępstwa popełnionego w jednym z trzech państw, zaś druga ustala uznanie przez sąd dwuch pozostałych państw przestępstwa kryminalnego popełnionego w państwie trzeciem, a także uznanie przez wszystkie trzy państwa wyroków w sprawach cywilnych, wydanych przez sąd jednego z trzech krajów bałtyckich.

Prace zjazdu prowadzone byływ trzech komisjach. Jedna z komisyj rozważała sprawę skoordynowania prawa wekslowego i czekowego, druga sprawę skoordynowania norm kolizji i prawa upadłościowego, zaś trzecia sprawę ekstradycji przestępców.-

16 listopada prace zjazdu zostały zakończone. Następna konferencja odbędzie się w maju 1936 r. w Rydze. /K/.P.

2/. NOWY CHARGÉ D'AFFAIRES CZECHOSŁOWACKI. "L.Żinios" Nr. 16.XI.1935 r.: "Temps" donosi, że czechosłowacki chargé d'affaires w Litwie Skalicky ma być wkrótce zamianowany pełnomocnym ministrem przy rządzie litewskim. A-3. P.

3/. PRZYJAZD POSŁA BRYTYJSKIEGO. "L.Żinios" z 16.XI.1935: Dnia 15 listopada przybył z Rygi do Kowna poseł Wielkiej Brytanji przy rządzie litewskim J.Monson. /A-2/.P.

4/. ŁOTEWSKIE ŚWIĘTO NARODOWE A KOWNO. "L.Żinios" z 16. XI.1935 r.:18 listopada odbędzie się w Kownie obchód łotewskiego święta narodowego. W związku z tem "L.Aidas" z dnia 16.XI.1935 r. zamieścił artykuł, podkreślając znaczenie dnia 18 listopada w życiu niepodległej Łotwy. /A-7/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

5/. SPRAWA NOWYCH ROZRUCHÓW WŁOŚCIAŃSKICH."Rytas" z 16.XI.1935 r.: Jak podaje "Elta", 9 listopada w gm.pilwiszkowskiej pow.wyłkowyszkowskiego doszło do starcia między szaulisami i policją a kilku uzbrojonymi kolporterami odezw do rolników i podżegaczami włościan. W związku z tem aresztowano niejakiego Sarpalusa, Grygalewiczusa, Gielgaudasa, Brazajtisa, Petrawiczusa, Trejkauskasa Damimojajtisa, Abrazasa i Jodiszuna. Ustalono, że Brazajtis i Petrawiczus rozpowszechnili w swej okolicy 68 odezw "Towarzysze rolnicy" i 12 egzemplarzy odezw "Włościanie, koloniści-ochotnicy". To zapewne jest ów "Komitet obrony Litwy", w którego imieniu byli podżegani rolnicy. /C-4/5/.P.

6/. ZMIANY W ETATACH POLICJI. "L.Żinios" z 16.XI.1935: Etaty w Departamencie Bezpieczeństwa Państwa zostały uzupełnione w następujący sposób: 1 pomocnik naczelnika okręgu - XI kategorji, 1 kierownik agencji - X kategorji, 6 wyższych urzędników - IX kateg. 16 urzędników - VIII kategorji, 1 młodszy urzędnik - VII kategorji, 38 starszych policjantów - V kategorji,ogółem 63 osoby. Etaty straży granicznej w Kraju Kłajpedzkim zostały uzupełnione w następujący sposób: 3 wachmistrzów V kategorji, 25 policjantów IV kategorji, ogółem 28 osób. Pozatem policja bezpieczeństwa, która nie miała dotychczas koni, obecnie ma ich nabyć 12 sztuk.

7/. SPRAWA GRUP UCZNIOWSKICH. "L.Żinios" z 15.XI.1935 : Minister Oświaty Tonkunas wystosował do dyrektorów szkół średnich i niższych okólnik o grupach uczniowskich. /C-17/4/.P.

8/. PROJEKT ZAŁOŻENIA INSTYTUTUT METEOROLOGICZNEGO. "L. Żinios" z 15.XI.1935 r.: Komisja międzyministerjalna projektuje reorganizację sieci stacyj meteorologicznych i założenie Instytutu Meteorologicznego, któryby obsługiwał rolnictwo, lotnictwo i t.d. /C-17/14/.

9/. SPRAWA BUDOWY DRUGIEGO SZPITALA DLA OBŁĄKANYCH. "L. Żinios" z 15.XI.1935 r.: Pisma donoszą, że w roku przyszłym ma być zbudowany w Szawlach drugi zakład dla umysłowo chorych, gdyż jedyny istniejący w Kalwarji nie może pomieścić chorych, wymagających leczenia lub izolacji./C-21/.

10/. LITERACKA TWÓRCZOŚĆ PREZYDENTA PAŃSTWA. "L.Żinios" z 15.XI.1935.: Wkrótce mają się ukazać w druku djalogi Platona p.t. "Obrona Sokratesa w sądzie" i "Kryton" w tłumaczeniu litewskiem, dokonanem ostatnio przez Prezydenta Państwa A.Smetonę. /C-26/.P.

11/. PERSONALNE ZMIANY W KOMISJI REGULACJI ZADŁUŻEŃ. "Rytas" z 14.XI.1935 r.: Członek głównej komisji regulowania długów J.Masiulis został na własne żądanie zwolniony z pełnienia obowiązków członka tej komisji. Od dnia 10 listopada na jego miejsce członkiem komisji został mianowany Dyrektor Państwowych Kas Oszczędności A.Wajtkiewiczus. Zastępcą członka komisji na miejsce P.Wajtkiewiczusa został mianowany referent Departamentu Handlu Danta. /C-16-1/. P.

12/. ZATWIERDZENIE I SKREŚLENIE ORGANIZACYJ. "Rytas" z 14.XI.1935 r.: Komisja przy urzędzie kowieńskiego naczelnika miast i powiatu dla regestracji organizacyj uchwaliła zatwierdzić statuty następujących towarzystw: 1. Polskiego "Klubu miłośników rozrywek kulturalnych", 2 "Związku litewskich luteranów-ewangelików", 3/ "Związku litewskich wydawców i księgarzy", 4/ Litewskiego T-wa pedagogicznego, 5/ Związku sportowego żydów litewskich "Jehuda", 6/ Związku importerów nasion. Skreślono ze spisu organizacyj, jako nieczynne: 1/ Związek kultury litewskiej /ludowców/, 2/ Kowieńskie towarzystwo Litwinów szachistów, 3/ T-wo stołówki koszernej dla żydowskiej inteligencji, 4/ Kowieńskie samopomocowe T-wo Litwinów "Wienibe", 5/ Oddziały w Starem Mieście, Słobodzie i Palemonie "Związku litewskich katolików", 6/ Oddziały w Wiłkach i Bobtach T-stwa popierania robotników żydowskich w Palestynie. Pozatem komisja zatwierdziła zmiany statutu całego szeregu organizacyj m.in. Związku "Młoda Litwa", którego organizacja wewnętrzna została oparta na zasadzie wodza. /C-20/.

13/. ZJAZD "PAVASARININKÓW". "Rytas" z 16.XI.1935 r.: W dniach 12-13 b.m. odbył się w Kownie zjazd rejonowych przywódców związku "Pawasarininków" /młodzieży katolickiej/. Pisma donoszą, że zjazd był nader liczny. /C-7/1/.

14/. NOWY PREZES ZWIĄZKU SPORTÓW. "Rytas" z 16.XI.1935 : Na prezesa związku sportów wodnych i zimowych dyrektor Izby Sportowej przedstawił ministrowi Oświaty p.J.Kałwajtisa. /C-16/1/. P.

15/. SPRAWA POLICJI WODNEJ. "L.Żinios" z 16.XI.1935 r.: Tak zwana policja wodna dotychczas była w zarządzie M-stwa Spraw Wewnętrznych, zaś od Nowego Roku przejdzie w zarząd M-stwa Komunikacji i zostanie nazwana policją dróg wodnych. /C-14/2/.

16/. SPRAWA PRZEDSTAWICIELSTWA NARODOWEGO. "Rytas" z 16.XI.1935 r.: Minister Spraw Wewnętrznych Czaplikas na zebraniu marjampolskiej samorządowej rady powiatowej zapowiedział m.in., że przedstawicielstwo narodowe, jak to już oświadczył p.premjer, będzie, jednak parlamentu o władzy nieograniczonej, takiego, jaki był dawniej, nie będzie. /C-1/3/. P.

17/. ZMIANY PERSONALNE W URZĘDACH LITEWSKICH. "L.Żin." z 16.XI.1935 r.: Nowomianowany kowieński sędzia rejonowy P.Bieleckas dotychczas był naczelnikiem kancelarji Gabinetu Ministrów. Na jego miejsce przewidziana jest nominacja Michała Żylinskasa, dotychczasowego kierownika wydziału prasowego przy Departamencie Bezpieczeństwa./C-16/1/. P.

18/. SPRAWA NOWEJ IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ. "Rytas" z 16.XI.1935 r.: Według projektu reorganizacji Izby Przemysłowo-Handlowej, przedłożonego przez p.Digrysa, członkowie Izby byliby wybierani na okres trzyletni. 30 członków byłoby wybieralnych, 3 kooptowanych oraz 3 członków i dyrektor Izby mianowani przez min.Skarbu. /C-16/1/. P.

19/. ZJAZD ZWIĄZKU LEKARZY WETERYNARJI. "L.Aidas" z 16.XI.1935 r.: 15 listopada rozpoczął się w Kownie zjazd związku lekarzy weterynarji na Litwie. Tematem zjazdu były sprawy organizacyjne i zawodowe. /C-20/.

20/. DOKOŁA POBYTU MIN.SPRAW WEWN. W OLICIE. "L.Aidas" z 16.XI.1935 r.: 15 listopada min.Spraw Wewn.gen.Czaplikas w towarzystwie dyr.Dep.Samorządów p.Bakauskasa udał się do Olity, gdzie na zjeździe olickiej rady powiatowej wygłosił przemówienie na temat obecnej sytuacji wewnętrznej, trudności gospodarczych i prób wywołania zamieszek wewnątrz kraju. Minister oświadczył, że sytuacja w kraju nie jest taka, jaką malują opozycjoniści, którzy chcą mącić wodę by tem łatwiej można w niej było łowić ryby. Minister wzywał wszystkich do walki z rozgłaszaniem fałszywych pogłosek.

W związku z przemówieniem ministra rada powiatu olickiego postanowiła jednogłośnie potępić wszystkich sprawców wybryków i niepokojów, jak również wszystkich oszczerców . Jednocześnie rada wyraziła swe przywiązanie do prezydenta Smetony oraz podziękowanie narodowemu rządowi, kierowanego przez premjera Tubelisa,za konkretne kroki w kierunku ułatwienia sytuacji rolników. /C-33/.P.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH NA LITWIE.

K r o n i k a .

21/. DELEGACJA T-STWA "POCHODNIA" U MINISTRA SPRAW WEWN. "Dzień Polski" z 14.XI.1935 r.: W związku z ostatniemi rewizjami na prowincji u pracowników oświatowych w dniu 14 listopada przedstawiciele zarządu Głównego T-stwa "Pochodnia" w osobach prezesa Jana Przedzieckiego i członka zarządu inż.Stanisława Bukowskiego udali się do ministra Spraw Wewn. W zastępstwie p.ministra delegację przyjął wiceminister , któremu został doręczony odpowiedni memorjał. /D-2/1/.P.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

22/. SPRAWA UTWORZENIA NOWEGO DYREKTORJATU. Prasa ryska z 18.XI.1935 r.: Członkowie prezydjum Sejmiku kłajpedzkiego złożyli 15 listopada wizytę gubernatorowi Kurkaukasowi i odbyli z nim naradę w sprawie utworzenia nowego Dyrektorjatu. Narada trwała trzy godziny. Pozwala się ona spodziewać, że porozumienie zostanie osiągnięte.

23/. SPRAWA WYBORÓW DO KŁAJPEDZKIEJ IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ. "L.Žinios" z 17.XI.1935 r.: Elta donosi, że w grudniu r.b. odbędą się uzupełniające wybory do Izby Przemysłowo-Handlowej Kraju Kłajpedzkiego. Jednocześnie odbędą się również wybory do rady drobnego handlu. /E-31/.

24/. SPRAWA BUDOWY STACYJ RADJOWEJ I TELEFONICZNEJ W KŁAJPEDZIE. "L.Žinios" z 17.XI.1935 r.: Gmach rozgłośni kłajpedzkiej został już przyjęty przez komisję przedstawicieli Zarządu Poczt i Kontroli Państwowej. W początkach grudnia będzie rozpoczęte montowanie aparatów, które według kontraktu musi być zakończone do dnia 1 lutego. Montowanie kłajpedzkiej automatycznej stacji telefonicznej jest już ukończone. Stacja będzie od dnia 1 grudnia przekazana Zarządowi Poczt i uruchomiona. Sieć telefoniczna została już do nowych urządzeń centrali dostosowana. /E-44/.

25/. KANDYDATURA M. YCZASA. "Diena" z 15.XI.1935 r.: Marcin Yczas, który obecnie przebywa w Kłajpedzie jest kandydatem na objęcie pewnego wysokiego stanowiska.

x

x x